

Enskild motion

Motion till riksdagen

2013/14:So566

CQ

av Margareta Larsson (SD)

Vanvårdade som får avslag av Ersättningsnämnden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsyn och personlig kontakt ombesörjs vid besked om avslag från Ersättningsnämnden.

Motivering

De som vanvårdats av samhället före 1980 har rätt att söka ersättning för de skadeverkningar man fått efter vistelse på barnhem eller fosterhem. Ersättningsnämnden som inskaffades 2012 av regering och riksdag får därmed mandat att avgöra vilka som ska få ersättning eller avslås. Då kriterier antagits vad som ska gälla för rätt till ersättning har det visat sig att många fått avslag. Enligt gällande regler ska misshandeln vara av mycket allvarlig art där man inte heller tar hänsyn till gängse uppfostringsmetoder. Risk med att som kriterier sätta upp ”allvarlig art av misshandel” är att bedömare mest riktar in sig på mycket grov fysisk misshandel och sexuella övergrepp. Om systematisk psykisk misshandel varit övervägande den fysiska finns risk att det inte bedöms lika allvarligt.

Då Ersättningsnämndens ledamöter godtyckligt avgör vad som ska klassificeras som ”mycket allvarlig” misshandel kan en del gå snett i bedömningen. För att göra en rättvis bedömning krävs enligt min mening erfarenhet av hur personer upplever både fysiskt och psykiskt lidande. Likaså en förmåga och fallenhet till inlevelse och psykologiska insikter. Att således få besked om avslag brevledes, utan möjlighet till mänsklig kontakt och samtal, kan vara förödande. Att nyligen delat sina värsta minnen, känslor och upplevelser med främmande människor är en utsatt situation. Ponera därefter att

samhället återigen osynliggör barndomens smärta och utsatthet genom ett avslag om ersättning återupplevs samhällets svek i det man även går miste om en ursäkt. Känslan att ånyo inte bli tagen på allvar och därmed ett erkännande av livslångt psykiskt lidande triggas lätt igång sorg och smärta på nytt. Då många som haft en barndom som innefattat förluster av föräldrar och släktingars omsorg, samt fått bestående men av psykiskt och fysiskt våldet, går det lätt att föreställa sig att lugnande och ångstdämpande mediciner varit ett viktigt inslag i vardagen. Med anledning av alla dessa riskfaktorer efter ett förhör hos Ersättningsnämnden bör säkerhetsåtgärder finnas på plats efter ett avslag.

Idag skickas besked om ersättning eller avslag brevlades och inte muntligt från Ersättningsnämnden. Med tanke på frågans känsliga natur och det lidande människor gått igenom i sin barndom anser jag att ett avslag ska skötas med hjälp av en mänsklig kontakt. Enligt min mening bör det därför finnas kontaktpersoner på orten där den sökanden bor som Ersättningsnämnden kontaktar i och med ett avslag. Som ett säkerhetstänkande anser jag att kontaktpersonen ska uppsöka i och med ett negativt besked. Uppdraget bör även innefatta stöd och information kring måendet samt uppföljning av personen under en tid. Det personliga mötet är viktigt och kan till och med rädda liv om det skulle vilja sig riktigt illa

Stockholm den 3 oktober

2013

Margareta Larsson (SD)